

ТНПУ
MAGISTERIUM

навчання, так і систему оцінювання та забезпечувати якісною освітою усіх дітей за допомогою застосування відповідного навчального плану, організаційних заходів, стратегій викладання, використання ресурсів і співробітництва із громадами. Адекватність послуг та комплексна підтримка можуть гарантувати ефективне навчання в інклюзивних закладах.

Досвід зарубіжних країн доводить, що інклюзивна освіта може впроваджуватися на різних рівнях, мати різну мету, базуватися на різноманітних мотивах, відбивати різноманіття класифікацій особливих освітніх потреб і надавати послуги при різних умовах.

Список використаних джерел:

1. Колишкін О. В. Вступ до спеціальності «Корекційна освіта»: навч. посіб. Суми : Університетська книга, 2013. 392 с.
2. Малагская декларация. Декларация министров в Малаге о людях с ограниченными возможностями: «К полному гражданскому участию». 2-я Европейская конференция министров. Малага, 7-8 мая 2003 года.
3. Колупаева А. А. Инклюзивна освіта: реалії та перспектива: монографія. К.: Самміт-Книга, 2009. 272 с.
4. Бондар Т. І. Інклюзивна освіта Канади: понятійно-категорійний апарат. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2017. С. 27-30.

Висоцький В. В.
магістрант групи мСАГ-11
факультет педагогіки і психології
ТНПУ імені В. Гнатюка
Науковий керівник:
Поліщук В. А., д. п. н., професор

ПРАВОВІ ПРОБЛЕМИ СОЦІАЛЬНОГО ЗАХИСТУ В УКРАЇНІ

Актуальність теми дослідження. В Україні на сьогоднішній день проживає велика кількість соціально незахищених верств населення, котрі потребують вчасної та ефективної підтримки з

боку держави. Фундаментом у формуванні напрямку діяльності держави є людина її права та свободи, що є найвищою цінністю та гарантуються державою. Механізмом та основою регулювання відносин держави та громадянина є правові засоби, методи та правила, які закріплені в Законах України та нормативно-правових актах.

На сучасному етапі суспільного розвитку, соціальний захист як системне утворення вищого порядку складається з двох основних елементів – державної й недержавної системи соціального захисту, які законодавчо закріплені й функціонують у визначених правових рамках шляхом реалізації суб'єктами відповідних правовідносин своїх прав і обов'язків. На сьогодні в Україні виплата більшості соціальних допомог здійснюється за рахунок коштів Державного бюджету України у вигляді субвенцій до місцевих бюджетів. Ці кошти в основній своїй масі забезпечують соціальну підтримку непрацездатного населення. Кошти підприємств, закладів, організацій тощо є джерелом, що забезпечує реалізацію соціальних гарантій для працездатного населення. Додатковим джерелом ресурсів у соціальній сфері є також кошти закордонних цільових позик і кредитів, що виділяються під конкретні соціальні програми [3; 6].

Соціальна підтримка громадян, на державному рівні, виражається у забезпеченні механізму надання соціальних послуг малозахищеним верствам населення, соціальними інституціями, котрі функціонують в громадах. Важливе місце в процесі надання соціальної послуги належить соціальному працівнику, завданням якого є повноцінне та ефективне виконання делегованих державою повноважень.

Мета статті: аналіз правових проблем соціального захисту населення.

Основний виклад проблеми. Міністерство соціальної політики як гарант функціонування системи надання соціальних послуг в цілому, створює усі необхідні умови, задля всебічного забезпечення усіма необхідними засобами в діяльності соціального працівника. Часто буває так, що працівник не в повній мірі володіє знаннями законодавства, що зменшує рівень надання соціальної послуги через неправильне трактування норм закону. Насамперед таке трапляється через відсутність роз'яснень

ТНПУ MAGISTERIUM

та інструкцій, що стосуються механізму надання тої чи іншої послуги. В зв'язку з цим виникає негативна ситуація, оскільки громадянин, який потребує соціальної допомоги чи послуги змушений шукати підтримки в контролюючих органах, котрі в тій чи іншій мірі здатні вплинути на дану ситуацію.

Важливою проблемою системи соціального забезпечення є неефективність вітчизняної системи соціальних пільг. Так, в Україні згідно чинного законодавства пільги надаються за категоріальним принципом, тобто громадяни отримують їх в результаті приналежності до тієї чи іншої пільгової категорії громадян. При цьому не враховуються доходи і матеріальний добробут пільговика та його родини, оскільки пільги цим категоріям надаються без попередньої перевірки рівня їх доходів чи засобів існування, а розмір пільг встановлюється залежно від категорії отримувача. Як наслідок, частка осіб, які отримують соціальну допомогу, серед тих, хто не належить до числа бідних за критерієм поточних доходів, навіть перевищує кількість отримувачів серед бідних. 2/3 загальної суми пільг та допомоги припадають на частку домогосподарств з середнім доходом, більшим за прожитковий мінімум. Окремі категорії громадян отримують пільги за багатьма підставами протягом тривалого періоду часу без оцінки потреби в них. Розміри допомоги, яку отримують «бідні» та «небідні», практично не різняться між собою. Оскільки пільги переважно надаються незалежно від доходу та потреби в них (від чого потерпають найбідніші), вони неспроможні забезпечити бідним прожитковий мінімум [1; 2; 3; 6].

Однією з проблем сьогодні незавершеність соціальної реформи, відсутність політичної волі та політичного розуміння необхідності поглиблення та завершення соціальної, в першу чергу, пенсійної реформи. Це зумовлено хронічною нестачею коштів в пенсійних та інших фондах, та не 58 ефективно або не цільове використання їх. Також в системі соціального забезпечення є велика низка проблем наступного характеру:

- низька адресність соціальних пільг;
- невідповідність між розмірами пільг та реальними можливостями їх забезпечити;
- залишкове фінансування медичного забезпечення, що не

ТНПУ MAGISTERIUM

дозволяє підтримувати систем медичного захисту на належному рівні [2, с. 151-152].

Отже, очевидно, що нинішня система надання пільг є неефективною та має дуже багато проблем, тому потребує реформування. Покращувати систему соціальних пільг, на нашу думку, потрібно за такими основними напрямками: - відхід від категоріального принципу, тобто переорієнтація пільг на людину, якій вони справді потрібні. Це можна реалізувати шляхом попереднього з'ясування рівня доходів адресата пільги, і якщо дохід виявляється вищим за середній, він втрачає право на користування пільгою.

Доцільно, буде також створити систему моніторингу за доходом пільговика. Хоч це і підвищить витрати на обслуговування розрахунків з пільговиками, проте ефективність системи значно підвищить, та й сума пільгових виплат знизиться, адже більшість пільговиків – це особи із доходами вище середнього; – з метою зменшення невідповідності між виплатами по соціальним пільгам та їх реальною сумою, доцільно закріпити за кожним видом пільг нормативний документ та конкретне джерело його (виду пільг) фінансування. Наприклад, це можуть бути або кошти бюджетів різних рівнів чи кошти з фондів соціального страхування; - розробка єдиного законодавчого акту, який би охоплював всю систему надання соціальних пільг. Це зробило б більш прозорою і зрозумілою процедуру надання цих пільг [1; 2; 3; 6].

Висновки. З метою запобігання таких явищ необхідно вчасно та повноцінно підвищувати кваліфікацію соціального працівника та впроваджувати сучасні підходи до надання соціальних послуг, що в свою чергу є запорукою соціальної захищеності громадян. Також слід пам'ятати, що отримання громадянином соціальної послуги супроводжується бюрократією, котра відбирає значну частину часу та бажання кінцевого результату, скасування останньої та перехід соціальних структур на електронний обмін документами дозволить мінімізувати участь людини в процесі отримання соціальної послуги.

Список використаних джерел:

1. Бреус С. М. Суб'єкти права на безоплатну професійну правничу

- допомогу. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2017. №1. С. 30-39.
2. Вайнола Р. Х. (2012). Технологія соціальна. Енциклопедія для фахівців соціальної сфери / за заг. ред. І.Д. Зверевої. Київ ; Сімферополь: Універсум, С. 510-511.
  3. Конституція України від 28.06.1996 р., № 254к/96-ВР. ВВР України, 1996. № 30. Ст. 141.
  4. Оцінювання системи безоплатної вторинної правової допомоги в Україні у світлі стандартів і передового досвіду Ради Європи. Лютий-червень 2016 року. URL: <https://rm.coe.int/16806aab>. (дата звернення 12.10 2020.)
  5. Польська М. О. Суб'єкти відносин безоплатної правової допомоги в Україні. *Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ*. 2016. № 2 (99). С. 76-85.
  6. Про безоплатну правову допомогу: Закон України від 02.06.2011 № 3460-VI. *Голос України*, 2011. № 122.

Вознюк Ю. В.
магістрантка групи мСР-21
факультет педагогіки і психології
ТНПУ імені В. Гнатюка
Науковий керівник:
Лещук Г.В., к. п. н., доцент

ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ЮВЕНАЛЬНОЇ ЮСТИЦІЇ

Актуальність теми дослідження. Аналіз чинного зарубіжного законодавства, теоретичних досліджень і практики здійснення правосуддя щодо неповнолітніх свідчить, що у провідних країнах світу йде постійний пошук найбільш ефективних прийомів і способів поводження з неповнолітніми, котрі скоїли правопорушення. В основі даних пошуків лежить прагнення, з одного боку, забезпечити застосування щодо неповнолітніх адекватних і ефективних заходів впливу, а з іншого боку – гарантувати суспільству надійний захист від найбільш небезпечних проявів юнацької делінквентності, здатної набувати вкрай радикальних форм. У зв'язку з цим проблему ювенального правосуддя за кордоном ніколи не ототожнюють з